

Otázka: Rozdíly v semenářství jednoletých a dvouletých zelenin

Předmět: Zelinářství

Přidal(a): Petr Pavel

Plodová zelenina na semeno

Rajče - Solanum lycopersicum

Jednoletá, jinde víceletá.

Pěstování:

- V březnu do truhlíků, poté přepichujeme, na stanoviště dáváme po zmrzlých, 2. polovina května. 50x 60x 100-120 + opora.

Ošetření:

- Nepřemokřujeme, ne na list.

Sklizení:

- Sklízíme zralé plody, vybarvené a měkké, necháváme 3 až 4 sklizně. Plody se rozdrťí, nechají se vykvasit, po vykvašení opláchneme a necháme usušit.

Okurka salátová, nakladačka - Cucumis sativus

Pěstují se přímo ve výzkumných a šlechtitelských stanic nebo se osivo dováží. Salátnice a nakladačky se pěstují podobně jako pro konzum, s tím rozdílem, že se vysévají později.

Z porostu se odstraňují všechny nevhodné rostliny, na každé rostlině necháme 5-6 plodů. Chráníme proti chorobám a škůdcům, velmi důležitá je zálivka, která musí být pravidelná, aby se rostliny rovnoměrně vyvíjely.

Sklizeň:

Dozrávají v září, poznáme to podle barvy plodů a podle stopky. Sklízíme je postupně, jak dozrávají, zralé plody necháváme na suchém místě na přezrání.

Získáváme je podélným rozříznutím a vyškrabováním do nádoby. Při pěstování ve velkém je sklídíme do přívěsů, v nichž je dopravíme ke strojnímu zařízení, ve kterém je drtíme. Semena se dávají do nádob a necháme je zkvasit s vodou, pravidelně promícháváme. Kvašení trvá 7-10 dní a kvalitní semena se poznají, když zůstane na dně.

Tykev - Cucurbita pepo

Jednoletá rostlina.

Rozdělení: Cuketa, Patizón, Dýně

Pěstujeme ji stejně jako pro konzum, v době dozrávání plodů děláme výběr, při němž odstraňujeme plody, které neodpovídají tvarem, barvou dané odrůdě. Na semeno necháme jen nejlépe vyvinuté, na jedné rostlině ponecháme 2-3 plody.

Sklizeň: Plody v plné zralosti jsou žluté, stopku mají zaschlou. Semena sklízíme rozkrojením a vybíráním, sušíme je nejlépe na slunci.

Paprika - Capsicum annum

Jednoletá rostlina.

Jako konzumní.

Sklízíme po fyziologické zralosti, semena žlutá.

Semenářské porosty umísťujeme do příznivých podmínek v teplých oblastech. Vyžadují teplé a propustné půdy, dostatečně vlhké. Pěstujeme stejně jako pro konzum až do období konzumní zralosti.

Sklizeň:

Plody dozrávají dostupně, při sklizni odstraníme všechny netypické plody. Plody propasírujeme na pasírovacím stroji a oddělená semena necháme s menším množstvím prokvasit v nádobách. Sušíme na slunci za pratebného promíchávání, po oschnutí čistíme a znovu dosušujeme.

Košťáloviny na semeno

Zelí hlávkové - *Brassica oleraceae* var. *capitata*

- Dvouletá rostlina, semeno je hnědé a kulaté.
- HTS: 3 g.
- V prvním roce se pěstují sazečky a v druhém semenačky.

a) Nepřímé pěstování (hlávkový)

1 rok pěstování:

- Vypěstujeme sazečky, které na konci vegetačního období sklídíme.
- Uchováme je v zimních měsících a na jaře je vysazujeme. Používají se dva výroby osiva nepřímý a přímý. Pěstujeme je tradičním způsobem, rozdíl je v době setí jednotlivých druhů.

Nejdříve pěstujeme

- Pozdní: Březen-duben.
- Polopozdní: Polovina dubna.
- Rané: Začátek března.

Ošetřování:

Odplevelujeme, udržujeme kyprou půdu, podle potřeby zavlažujeme. Ochrana proti chorobám a škůdcům- mšice zelná, housenky běláška, plíseň zelná, bakteriální choroby, patřičná opatření provádíme před rozkvetením a po odkvětu, abychom nehubily včely. Musí proběhnout uznávací řízení a prohlídky.

Sklizeň:

- Sklízíme s kořenovým balem, provedeme výběr, necháváme jen střední velikosti.
- Uskladníme ve skladech nebo kretech. Udělá se řada hlávek a prosypeme zeminou, kořeny musí být ve vlhku 2-3 C, průběžně přihnojujeme.

2 rok pěstování:

- Na jaře koncem března provedeme výběr. Výsadba do záhonů, po 4 salátech vynecháme místo na cesty. Vysazujeme, aby koukala jen 2/3 rostliny a provedeme uvolňovací řez, aby se uvolnil vegetační květ- vrchol.

Ošetřujeme, výběry, přehlídky.

Sklizeň:

- Rostliny na jaře začínají vykvétat, žlutě, P: šešule. Sklízíme v době, kdy jsou semena vybarvená, a porost žloutne. Ráno za rosy, kvůli ztrátám, za vlhka se tolik nerozpadají. Malé plochy sklízíme ručně, velké plochy kombajnem.
- Každé pole sklízíme zvlášť jako samostatnou partii, každé pole má jiné podmínky. Čistíme a dosušíme, abychom neplatili tolik (srážky). Odebereme vzorky z každé části pytle nebo vozejku. Odběr dvou vzorků- UZKUS
- Doma schovat, poté můžeme prodávat.

b) Přímé pěstování (bezhlávkový)

V 1 roce:

- Vypěstujeme růžici listů nebo polozavřenou hlávkou, přezimuje na stanovišti.
 - Pozdní odrůdy vyséváme do konce června.
 - Polopozdní do 20. července.
 - Rané odrůdy do konce srpna.

2 rok: Stejně

Kapusta hlávková - Brassica oleraceae var. sabauda

- Dvouletá rostlina, semeno je hnědé a kulaté. HTS: 3g.
- Pěstuje se na semeno jako zelí.

Květák - Brassica oleraceae var. botrytis

- Pěstuje se na semeno 1 rok.
- HTS: 3g.
- Náročný na vzdušnou vlhkost, potřebuje Mo, aby vytvořil růžici
- K: Přeměněný list.

Pěstování:

- Z předpěstované sadby, koncem ledna, začátkem února do truhlíčků.
- Začínáme pozdními odrůdami. Rané v dubnu, vysazujeme v květnu. Na stanoviště vysazujeme 50×50 záhonovitě. sadba musí být otužilá, větráme, omezujeme teplotu. Pěstujeme ve skleníku nebo pařeništi, ale z pařeniště je lepší. Sadba musí být otužilá.

Ošetřování:

- Ve fázi růžice přijede přehlížeč. Kvetení začíná koncem srpna, v říjnu dozrává semeno. Pro dobré opylení a oplození je dobrá vysoká vzdušná vlhkost.

Sklizeň:

- Ručně nebo strojově do snopků.

Kedluben - Brassica oleraceae var. gongyloides

Dvouletá, semeno se pěstuje 2 roky.

Pěstování:

- Rané odrůdy vyséváme v polovině července.
- Pozdní odrůdy koncem června
- Průměrné kedlubny.

Ošetřování:

- Zálaha je pravidelná, aby nepopraskali, přihnojování, OCR- slimáci, mšice, bělásek, dřepčící, houbové onemocnění, virózy, bakteriální hniloba.

Sklizeň:

- Sklidíme s kořenem, zkracujeme listy, musíme nechat 2-3 cm řapíku, abychom zabránili vstup chorobám. Na jaře vysazujeme bulvy zvonovitě, celé do země a běžně ošetřujeme (odplevelujeme, zavlažujeme, OCR, přihnojujeme, provádíme výběry a přehlídky).
- Semeno dozrává koncem června, porost žloutne a šešule jsou rezavé. Sklízíme ručně nebo strojově brzy z rána. Odstříháváme květní stonky, svazujeme do snopků.
- Dosušíme pod střechou a poté mlátíme. Odebereme vzorky a pošleme ke zkouškám.

Brokolice - Brassica oleraceae var. italica

-//-